

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocijalno glasilo.

Štev. 43.

V Ljubljani, v soboto 27. oktobra 1900.

Letnik V.

„Slovenski List“ izhaja v sobotah dopoldne. — **Naročnina** je za vse leto 8 K, za pol leta 4 K, za četrt leta 2 K. Vsaka številka stane 14 vin. — **Dopisi** pošiljajo se uredništvu „Slov. Lista“ — **Nefrankovani dopisi** se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — **Naročnina, reklamacije in oglasila** se pošiljajo upravnistvu „Slov. Lista“. Uredništvo in upravnistvo sta v Ljubljani, **Gradišče štev. 15**. Uradne ure od ure 3—6 pop. — **Oglasila** se računajo po navadni ceni.

Živel narod!

Teško je pri nas politikovati. Liberalci so tako zastupili celo javnost, da se ne smatra nobena stvar za res. Vse se presoja samo s tega stališča, koliko se da izbiti slabih dovtipov iz kake stvari in koliko pikantnosti pri naša. Glede na pikantnost smo pa postali že zelo izbirčni. Če ni način, s katerim se nastopa v javnosti tak, da presega njegova debelost rinocerovo kožo, se noben še ne zmeni več zanj.

Z resnimi stvarmi se že nobeden več pečati neče. Vse se obgrize z zabavljanjem, z dovtipi. To je najžalostnejše znamenje v našem času. In tem žalostnejše, ko moramo reči, da izobraženstvo propada v ti dekadenci. Ljudstvo se zanimlje za politiko in politiška vprašanja vedno bolj in smatra vsa ta vprašanja za res. Izobraženstvo se pa igra z njimi, kot bi se šlo za navadno contra pri taroku. In sicer mala fide! Tako neumno ne more biti, da bi ne umevalo razmer.

Ali moremo dobiti pametnega človeka, kateriga-koli si bode prepričanja med Slovenci, ki bi sodil, da ni to razmerje med strankami, po katerem dejanski Nemci in nemčurji gospodarijo v deželi, najpogubnejše? Ali je kje kdo, ki se upa trditi, da popolnoma hiramo v političkem in gospodarskem oziru vsled tega, ker so strankarske razmere tako napete? Ali se upa kdo reči, da bi ne bila edina rešitev za napredek naše dežele in o tem tudi slovenskega naroda, kateremu edino more pomagati naša dežela, ko bi konečno zmagala ena izmed obeh strank? Sodimo, da ne. To, v čemer smo zdaj, je najslabše. Popolna stagnacija, gnjiloba na vse strani.

In potem vprašamo: Kje je kak pameten človek, ki se drzne trditi, da se da med slovenskim ljudstvom v naši deželi tako zatreti katoliško prepričanje, da bi bilo mogoče liberalcem res zmagati? Takega butca, da bi to zaresno trdil, ni in ne more biti.

Iz tega pa sledi, da je počenjanje naših liberalcev umazana komedija, vprizorjena za šalo,

vzdržana zavoljo šale. S tem se lahko pečajo ljudje, ki so zapravili zadnjo sled idealne smeri iz svoje duše in to poleg tega siti jedi in pijače; ne more se pa s tem dovoljevati, noben pravi domoljub, kateremu ljubezen do naše mile domovine ni frazna beseda, kateremu boj za pravice našega naroda, za obstoj našega sladkega materinega jezika ni šala, marveč resna stvar.

Za res se gre proti slovenskemu narodu in njegovemu obstoju. Za res se bje boj za njegovo popolno poteptanje. In ob tako resni priliki vladajo komedijanti, ki se norčujejo iz celega sveta, politiko liberalne stranke in terorizirajo, oziroma vodijo za nos toliko mož, ki bi bili ob drugačnih razmerah sopsobni sodelovati pri delu za pravi blagor našega naroda.

Terorizirana je vsa slovenska inteligenca; to je dejstvo, ki se ne da prikriti, še manj pa tajiti. Tako je potlačena, da si še dihati ne upa drugače, kakor ji ukazujeta Tavčar in Malovrh. Ta nepopisni in nepojmljivi škandal je pa vsak dan hujši. — Za nos se da vodita učiteljski in trgovski stan. Prihodnjost bo pokazala, kakor že kaže sedanost, da po ti poti, na katero je zvabila liberalna komedija ta dva stanova, ki sta nujno potrebna v skupni narodni organizaciji, ne prideta do drugega, nego da si nakopljeta v masi ljudstva sovraštvo, katero se bo po posamnih dobrih članih med njima komaj dalo premagati. Prokletstva vredno početje komedijantskih zapeljivcev, ki se bodo smejali izidu, kakoršen koli bode, je vsled tega tembolj škodljivo, ker vidimo, da se ne najde noben odpor proti njemu mej liberalci samimi.

Bedasto bi bilo, ko bi tajili liberalce med nami. So in ni čuda, da so. Moderna vzgoja ni ostala in ne more ostati brez vpliva pri sinovih slovenskega naroda. Toda tudi liberalci bi lahko sodelovali v mnogih ozirih, ko bi svoje osebno mišljenje hranili zase in se prilagodili razmeram, v skupno korist naše teptane domovine. Pa ne čejjo! Liberalstvo jim mora biti prva reč; tako diktirajo komedijantje in zato propadi narod?

Po liberalstvu razdivjana opijanjena javnost kriči v smrtnih vzdihljeh dilirium tremens-a

po ozdravljenju. To mora priti, sicer smo sami nad seboj izrekli obsodbo. Priložnost za to nam dajejo bodoče volitve. Sedaj se mora zjasniti. Narod je v nevarnosti! Vsi, katerim je narod še kaj mar, na krov, da se razbije neznosni terorizem, ki sedaj tlači inteligenco in da se razkrije umazano, — dobičkaželjno, časnikarsko sleparjenje učiteljstva in trgovstva! Živel narod! Pogin sleparjem!

Izvirni dopisi.

Z Gorenjskega, 25. oktobra. Zelo nas je vznemirila vest, da postane Peter Končnik, dosluženi ravnatelj slabe celjske gimnazije, deželni šolski nadzornik na Kranjskem. Take zašnice kranjski Slovenci nismo zaslužili. Končnik nima sposobnosti za to važno mesto; tudi njegova preteklost ga ne priporoča. Dobro nam je še v spominu, kakšen sloves si je pridobil Končnik v „Studentenheimu“. Popolnoma je pa tudi mož zadnji čas pozabil, da je rojen Slovenec iz Koroške. Postal je trd Nemškutar in jedino to dobro stran je mogel najti na njem minister Hartl. V Celju je Končnik z najhujšimi nasprotniki Slovencev jednega duha. Ako še ni prepozno, opozarjamo naše bivše državne poslance, naj nemudoma grede na Dunaj in naj preprečijo imenovanje, ki bi pomenilo nesrečo za ves slovenski narod. Še tega se nam manjka, da bi v čisto slovenski deželi na polju prosvete gospodaril človek, ki je naš nasprotnik!

Seve, priznati moramo, da bi nikdar do tega ne prišlo, da bi bil kdo le poskusil s tem imenovanjem za Kranjsko, ako bi bili kranjski Slovenci jedini. Tako imata pa Hein in Hartl lahek posel. Duobus litigantibus — se smeja Nemškutar! V črno zemljo bode v bodočnosti ostanek Slovencev proklinjal liberalne rokomavhe, ki s sejanjem brezverstva sejejo med narod prepír, slabé njega moč in ga pehajo v prezgodnji grob. Zoper te največje sovražnike naše, ki so krivi, da tujec gospodari v deželi, se je treba z vso odločnostjo po robu postaviti ob bližnjih volitvah. Nikogar izmed naših naj ne premotijo

Preganjana nedolžnost

ali

kako se je kandidat Luka predstavil svojim volilcem.

V duši g. Luke je šumelo in vrelo, kakor v razburkanem jezeru. „Zdaj boli pekla, zdaj veselje neba — pogosto vse vmes.“ Kmalu mu je bilo, kakor bi mu sami angelji godli in ga zanašali visoko pod nebo, pa zopet sta ga mučila srd in obup.

Zdelo se mu je, da mu pred očmi plešejo vse moderne dekadentske pošasti režečih obrazov, mu kažejo fige in dolge nosove in zopet z glasnim krohoto izginjajo — v nič. Njegovi duši je pretila katastrofa. In ni ga bilo človeka, kateremu bi mogel razkriti položaj svojega srca. Edini tovariš Bertl, ki bi bil lahko raztolmačil njegova čustva z vznešenimi besedami, je bival daleč, daleč proč. — Gotovo ste že vganili, kaj je bilo vzrok temu duševnemu nemiru?

Napredni učitelj Luka iz Dražgoš je dobil nenadoma vest, da postane kandidat liberalne stranke v peti kuriji. To je povzročilo omenjeno grozno revolucijo v njegovi notranjosti. A kar

je bilo najhuje, molčati je moral, molčati kakor grob. —

V tistem času se je vršil v Ljubljani drugi slovenski katoliški shod. Ko je videl g. Luka to veliko množico mož iz vseh krajev slovenske domovine, mu je bilo takoj jasno, da so to njegovi volici, in da mora z njimi stopiti v ožjo dotiko. „Luka“, govoril je sam pri sebi, „Luka sedaj je čas, da se jim predstaviš! Tukaj jih imaš kar lepo skupaj zbrane! Pozneje ti vsaj ne bode treba napravljati posebnih shodov in agitirati po deželi.“ In brihtni napredni kandidat je napravil program za vse tri dni kat. shoda in določil način, kako se hoče predstaviti.

Prvi dan mu je nudil priložnost osnovalni shod „Slomškove zveze“. Tu jih je bilo že nekaj skupaj! Zato je g. Luko srce vleklo med nje. Opetovano je poskusil prodreti v zborovalno sobo, pa ni šlo. Slednjič se je postavil pred vhod, nervozno vihal brke, otiral si s čela potne kaplje in strmel v „Kat. Dom“. Ljudje pa, ki niso poznali njegovega hrepenenja so govorili, da je prišel vohunit in da je hodil „na straži gor in dol“.

Na slovesne shode v Alojzijevišču ga niso

pustili, akoravno je bil prepričan, da je on edin poklican stopiti na tisti okinčani oder in oznaniti zbrani množici sezačno vest, da je on, Luka iz Dražgoš, kandidat pete kurije, kandidat za celo kranjsko deželo.

V torek zvečer je stal kandidat Luka na vzvišenem prostoru, vrh stopnic pri rotovžu, neposredno pod županovim balkonom. Tedaj se je privalila čez trg nebrojna množica ljudij z lampijoni, bakljami in zastavami. Godba na čelu je igrala vesele koračnice. Komu velja to slavlje? „Komu drugemu, kakor tebi, srečni Luka,“ mu je klicala vznešena duša. In kandidata cele kranjske dežele se je polastil tak delirij, da je mahal okoli sebe, klical in vpil, kakor besen. Potem pa se je pomešal med poslednje čete slavnostnega izpreda in njim na čelu korakal po ljubljanskih ulicah, sedaj pa sedaj duška dajoč svojim čustvom z radostnimi klici. „Klerikalni“ listi pa so pisali drugi dan, da je g. Luka demonstriral in tulil med ljubljansko fakinažo, ker so nalašč zlobno tolmačili njegovo ravnanje.

V neposredno dotiko s svojimi volilci je stopil kandidat Luka na vrtu Ferlinčeve go-

koplov se je pomikal s hitrostjo 8 m na sekundo. Stroški za sestavo tega zrakoplova so bili ogromni, a problem, s katerim so se leta in leta brez uspeha ukvarjali najslavnejši inženjerji, je rešen in gotovo se bode posrečilo tudi iznajti način, ki bo omogočal ceneno vožnjo po zraku.

Ceni šampanjec. Kedar je soparno, tedaj človeka znatno okrepuje šumeča pijača. Priprost recept, da dobiš osvežujočo, šampanjskemu vinu podobno pijačo, je naslednji: Vzemi steklenico lahkega, belega vina in prideni 5 g v prah stolčenega kandisa, 5 g vinskega kamna ali citronine kisline in slednjič 5 g čistega dvojno ogljikovokslega natrija. Steklenica se urno zamaši, najbolje s patentiranim zamaškom, kakor pri pivu v steklenicah ali se pa zamašek močno pritrdi; nato se postavi steklenica k ledu in v kratkem času je izboren šampanjec gotov.

Mrtvo izročila postreščeku. Franu Lenardonu, postreščeku v Trstu, je bilo te dni po neki ženski naročeno nesti mali zabojček čuvaju kapele pri sv. Joštu. Ko je Lenardon prišel k čuvaju, prašal ga je isti, kaj je prinesel, a ker postrešek ni vedel povedati kaj nosi in kdo ga pošlje, so odprli zaboj in v njem dobili mrtvo-rojenega otroka. Čuvaj ni hotel zabojčka sprejeti in odpravil je postreščeka z zabojem vred od koder je prišel. Lenardon je potem nesel zabojček na redarstvo in ondi povedal, da je na voglu ulice Barriera vecchia čakal zaslužka, ko mu pride nasproti ženska in ga odpravi z zabojčkom k sv. Joštu. Nepoznana ženska in ne ve povedati, odkod je prišla. Redarstvo je postreščeka odpravilo na magistrat, da ondi dobi dovoljenje za položitev otroka v kapelo pri sv. Joštu. Sodniško-zdravniška komisija bode dognala ali je otrok prisilno ali naravno umrl in potem se bode nadaljevala preiskava.

GLASNIK.

Prihodnje volitve in socijalna demokracija.

Davno so vže skoro vse stranke izdale svoje volilne oklice, le socijalni demokratje so letos dolgo odlašali s svojim oklicom. Ti ljudje, ki imajo vedno na jeziku, da so „šlagfertig“ sedaj niso mogli z lahka stopiti pred svet s svojimi starimi frazami. Saj je pa njihov oklic tudi sestavljen tako, da je kaj tacega mogoče le ljudem, ki so podobni judovskim hlapcem. V tem oklicu naglašajo „šmok“, da je bil parlament ponižan na prizorišču „ravno tako brezkoristnih, kakor sramotilnih dogodkov“. Toda pri temu pozabi socijalna demokracija, da je ravno ona veliko pripomogla k sramotilnim dogodkom v parlamentu. Kdo je vrgel raz stola predsednika avstrijskega državnega zbora in s tem vrgel v blato in prah zakonodajno pravico avstrijskih narodov? To so bili socijalni demokratje, ki so se za časa nemške obstrukcije pokazali kot pravi zavezniki divjih nemških obstrukcionistov, ter so prav pridno pomagali teptati pravice ljudstva.

Oklic se zaletava v „klerikalce“ iz bojazni, „da izgubimo še to malo kulture, kar je bilo zadnja desetletja pridobljena“. No, mi bi pač ne žalovali po kulturi, kojo so pridobili zadnja desetletja socijalni demokratje in liberalci. Saj ta kultura najbolj tlači delavske stanove gmotno in duševno. Posebni duševni kulturni razvoj se opaža tam, kjer pridobiva socijalna demokracija. Surovosti, pijančevanja, kletvine, zapeljevanje deklet, tatvine in vse take lepe reči cveto najbujneje tam, kjer cvete socijalno demokratska kultura. Take kulture nam ni potreba; če se po klerikalizmu ta kultura omeji ali odpravi, je s tem klerikalizem storil največje dobro za vse človeštvo!

Tedaj čujte in strmite, tudi narodnostno vprašanje hoče razrešiti socijalna demokracija in sicer, kakor ima baje samo socijalna demokracija odgovor na narodno vprašanje, in to je z „narodno avtonomijo in pošteno demokracijo“ Kdo, ki pametno sodi, bi se ne smejal tej prefri-gani židovski trditvi. Kdo se ne spominja, kako je socijalna demokracija v parlamentu divjala z

nacionalnimi Nemci proti drobtinici pravice, ki jo je dal Badeni Čehom? Sedaj pa si upa „šmok“ govoriti o narodnostni avtonomiji! Kdo je vedno zahteval do sedaj narodno avtonomijo? Ali ne Slovani? Toda to zahtevo je pobila socijalna demokracija dejanski v parlamentu! Sedaj pa nastopa z njo v volilni boj. Res, ne le mreže, marveč ploč mora imeti pred očmi, kdor ne vidi v tem pravcete judovske spletkarije.

Tudi splošne volilne pravice se spominja oklic. Toda, od kar imamo peto skupino je socijalna demokracija modro molčala o tem. Še le sedaj, ko stopa pred volilce, ji je prišla ta reč zopet na misel. — To dokazuje tudi resnost socijalnih demokratov. Razvidi se lahko iz celega oklica, kako so bili sedaj v škripcih socijalni demokratje, ko jim je bilo treba stopiti pred svoje verne ovčice. Nikjer besedice o zboljšanju delavskih razmer, marveč kopica zahtev, kojo so do sedaj po večini zastopale meščanske stranke. Saj ima socijalno demokratska stranka pa tudi dovolj grehov na svoji vesti! Kdo je vzrok podraženja premoga? Lahko trdimo, da nihče drugi kot socijalna demokracija, ki je podkupljena od podjetnikov zapeljala delavce v štrajk, v katerem delavci niso skoro nič dosegli, podjetniki pa izgovor za ogromno podraženje premoga, katerega občutimo izdatno vsi, posebno revnejši sloji.

Vsak, ki se za javnost zanima, lahko razvidi, da socijalni demokratje z marsikako zahtevo iz gotovega vzroka niso prišli na dan. Imajo pač preveč masla na glavi! Upamo, da bodo tudi naši delavci znali oceniti socijalno demokracijo in ji ne bodo dali svojih glasov. Kdor delavstvu dobro hoče, ne more glasovati za stranko, katera ima v ustih med, v roki pa palico za delavski stan!

Delavske drobtine.

➡ Pozor somišljeniki!

Vsako sredo ob polu 8. uri zvečer se vrše v veliki dvorani „Katoliškega Doma“ javna predavanja. Udeležujte se predavanj! ➡

Ven z volilno pravico za delavce v ljubljanski občinski zastop! Delavei! Narodno-napredna stranka ima v rokah ljubljanski občinski zastop. Na zgorajšnji klic je bil predložen obč. svetu predlog za volilno pravico delavstva za občinski zastop. Narodno-napredni gospodje, ki imajo sedaj za delavce vedno sladka usta, so predlog vrgli pod klop in na vse resolucije „Slovenskega katoliškega delavskega društva“ v Ljubljani niso odgovorili. Delavei! Narodni naprednjaki so vrgli pod klop v Ljubljani, kjer imajo večino, Vašo pravico, kakor so njihovi pristaši preperečili trgovskim pomočnikom nedeljski počitek, Vi pa vrzite pri volitvah v peti skupini pod klop, njihovega kandidata!

Naša društva prosimo, da nam o svojih prireditvah in o društvenem gibanju točno poročajo v „Glasnik“. Kratka, jedernata poročila iz vseh naših društev, bi napravila „Glasnik“ velezanimiv. Prosimo torej v tem oziru vstrajnega sodelovanja. Tudi druga hitra poročila o delavskih nesrečah, o postopanju nasprotnikov, so vedno dobro došla. Somišljeniki, na delo in na stražo!

Pouk jezikov v „Slov. kršč. soc. zvezi“. Za učenje češčine, angleščine in laščine se je doslej oglasilo že obilo članov. Kdor bi se še želel učiti, naj to naznani jutri, v nedeljo ob 5. uri popoldne v dvorani „Katoliškega Doma“ ondi navzočemu odborniku. Ako se zadostno število članov oglasi tudi za pouk nemščine, podučevalo se bo tudi nemščino.

Trbovlje. V nedeljo dne 21. t. m. se je vršil v Trbovljah javen shod, na katerem se je razgovarjalo o vzrokih socijalnega vprašanja, organizacije krščanskih rudokopov in o državnozborski volitvi. Zborovalci so pritrdili kandidaturi gosp. Žičkarja.

Ljubezen ljubljanskega obč. sveta do delavcev. Ljubljanski občinski svet je zavrgel načrt parcelacije stavbišča „Slov. delavskega stavbenega društva“ ob Opekarski cesti v Ljubljani z motivacijo, da bi nova cesta, vodovod in razsvetljava mesto preveč stalo. Gospodje ob-

činski svetniki so res štedljivi, kadar se gre storiti kaj za delavce. Kadar se gre za kaj drugega, tedaj pa je denar pri rokah. Mestni Dom „kahlja“ pred „Mestnim Domom“, premajhna ljudska kopelj in posebno regulacijski načrt za mesto — vse to ni predrago! Res čudno, da so se nakrat ustrašili nove ceste ljudje, ki bi radi iz Ljubljane naredili Pariz.

Prevroče mu je. Kakor je razvidno iz kandidatne liste socijalnih demokratov, bivši poslanec Berner na Češkem ne bode več kandidoval. So pač čudna pota človeške usode. Moža je vrgel ob tla premogarski štrajk na Češkem, pri katerem si je socijalna demokracija — kakor trdijo zlobneži — prisvojila lepo svoto delavskega denarja in sedaj je židovski cvetki Bernerju ondi — prevroče.

Stavka v Trstu. Kakor je bilo pričakovati, ponehala je v Trstu stavka železničarskih delavcev. Vodstvo južne železnice je deloma ugodilo zahtevi delavstva, deloma pa se vrše še pogajanja. Delavcem iz srca privoščimo vsak uspeh, ki so ga dosegli. Saj bogata južna železnica zasluži dovolj in bi bila nje dolžnost skrbeti za to, da se njenim uslužbencem godi bolje, da ne bodo ob nevarnem in trudopolnem delu morali trpeti pomanjkanja, kakor se često sedaj godi. Štrajk v Trstu pa je imel še drugo znamenito stran, vodila ga je namreč socijalna demokracija, ki je to priliko porabila, in več kot za uspeh stavke, delala za nje kandidata v peti skupini. Na shodih se je zabavljalo veliko proti „Edinosti“, menda samo zato, ker je „Edinost“ slovenski list se je drznil zastopnik tega lista tudi javno na shodu oglasiti se za slogo mej delavci v tem važnem trenutku, ko se gre za kruh. Da se je zaradi tega pričela gonja proti „Edinosti“, je dokaz, da je socijalnim demokratom le za strankarsko agitacijo, ne pa za zboljšanje delavskih razmer. Ko stoji delavec v boju za svoj kruh, mu je prva želja izvojevati opravičeno zboljšanje, takrat mu je vsakdo dobro došel, kdor mu ima voljo pomagati. Toda te misli niso socijalni demokratje! Pri njih velja načelo, da je vsak stavkujoči delavec socijalni demokrat in da drugi ne smejo v prilog delavstva kaj storiti, pač pa samo vodje socijalne demokracije, ki izrabljajo štrajke v prvi vrsti v svoje strankarske namene. Pokazalo se je v Trstu tudi, da socijalna demokracija našemu narodu ni v korist. Kristan in njegovi trabantje so naravnost hujskali proti Slovencem v Trstu. Je-li to internacionalno? Ali je to za „štrajk“ potrebno? Dokazali so s tem, da kdor postane socijalni demokrat, postane kmalu tudi sovražnik naroda. To naj si zapomnijo tudi nekateri v Trstu. O končani stavki „Edinost“ poroča, da je južna železnica dovolila akordantom dnino 2 K, oziroma 2 K 10 h, katero bodo dobivali ne glede na to, ali je delo ali ni dela. Glede nadaljnih zahtev se bodo vršila pogajanja in so odšli posebni odposlanci na Dunaj. Nekateri listi so poročali, da bo zvišanje akordne mezde znašalo 100.000 kron, a prišla so poročila, da je ta vest prenačljena.

Letina sladkorja je letos dobro vspela. Nemčija je pridelala 1875, Avstro-Ogerska 1050, Francija 1060, Rusija 940, Belgija 340, Holandija 190, druge dežele 345, Evropa sploh 5800, otok Kuba 450. nasebine 2270 tisoč ton (à 1000 kg). Skupno se je pridelalo letos za 370 tisoč ton več od lani.

Letina v Avstriji. Vspah letine je povoljen, kar se tiče količnosti in kakovosti. Žito je imelo dobro letino. Pridetek krompirja je v obče srednji; v več krajih Češko-Moravske je vsled suše letina bila mnogo slabša od one lanskega leta, zato je pa kakovost toliko boljša, in to vsled velike množine sladkorskih snovij. Repa je tudi trpela vsled suše. Zadnja košnja se je spravila pri ugodnem vremenu pod streho. Pričakovana dobra vinska letina se je uresničila. Sadna letina se je uresničila. Sadna letina je povoljna.

Siromaki na Dunaju. Mesto Dunaj je vzdrževalo leta 1897. okolu 36.000 siromakov z 2.880.000 gld. na leto. Za l. 1901. proračunan je ta izdatek na 6.230.000 gld.

Graški železničarji so zahtevali zboljšanje svojega stanja ter so dali železniški upravi za odgovor odlog 14 dnij.

Delavsko gledališče v Ljubljani.

V nedeljo dne 28. oktobra leta 1900.

v veliki dvorani

„Katoliškega Doma“

„Mlini pod zemljo“

ali

„Zadnji dnevi paganstva v Rimu“.

Igra v štirih dejanjih

Iz posebne prijaznosti sodeljuje g. J. Sršen Šusteršič, bivši član slovenskega gledališča.

Osebe:

Prob, rimski senator	gosp. J. Sršen Šusteršič.
Cecilij, njegov sin	Ivan Sever.
Valent, tribun, stričnik Probov	H. Nučič.
Numida, črn suženj Probov	V. Virens.
Saturnij, Jupitrov svečenik	P. Razberger.
Metran, posestnik podzemeljskih mlinov	M. Mihajlovič.
Italik, paznik Probovih sužnjev	Janko Jovan.
Narzej, Probov suženj	T. Valušnik.
Askani, nadzorovalec pri Metranovih mlinih	I. Habič.
Olimpij, paganski svečenik	I. Zorko.
Stotnik, sužnji Probovi, sužnji Metranovi, malikovalski svečeniki, vojaki.	

Vrši se v Rimu.

Nove kulise. — Nova garderoba.

Pred predstavo

koncert meščanske godbe.

Vapored:

1.) Jugoslovanski pohod, Hinkl. — 2.) Slovanske evetke, potpourri, Parma. — 3.) Ljubavna pesem, solo za flauto, Pikel. — 4.) Overtura „Graničari“, Iv. pl. Zajc. — 5.) Lepa Valencanka, Kral. — 6.) Potpourri českých pesmi, — Srnacek.

Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 gld., II. vrste 70 kr., III. vrste 50 kr., IV. vrste 40 kr., V. vrste 20 kr. Stojišče 10 kr. Sedeži in stojišča se prodajajo vsak dan v prodajalnici g. Fr. Breskvarja, pred škofijo in v nedeljo zvečer pri blagajnici.

Blagajna se otvori točno ob 6. uri zvečer. — Začetek koncerta ob 7. uri zvečer. — Začetek predstave po 7. uri zvečer.

Prihodnja predstava delavskega gledališča bo dne 11. novembra. Igrala se boče izvirna šaloigra.

K obilni udeležbi vabi

odbor „Slov. kršč. soc. zveze“.

Listnica uredništva. Gosp. dopisniku iz Idrije: Vaše pismo je prišlo v Ljubljano odprto ter je zapečatil ljubljanski poštni urad.

Trgovskega pomočnika

ižvežbanega v železninski, špecerijski, mirobilniški in stekleniški stroki sprejme v službo

A. Cassagrande,
Ajdoščina. (Primorsko)

Najnižje cene.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch, tovarna dežnikov, Ljubljana, Mesni trg 15.

Največji izbor. Izdelovanje. SKIPIBO.

Pozor!

Mizarstvo ustanovil

IGNACIJ ROTTAR

mizar v srednji Vasi pri Goričah

pošta Kranj.

Izvršuje vsa dela točno po naročbi.

28 (14)

Pozor!

„Slovenski List“ se prodaja v Brusovi (Štefeti) prodajalnici pred Škofijo in pri g. Podrekarju na sv. Jakoba trgu. Številka po 14 h.

Išče se

učenec

kateri ima veselje za mesarsko obrt; kje, pove upravništvo „Slov. Lista“.

Domača umetnost!

Domača umetnost!

Podobarski in pozlatarski ateljé

Andrej Rovšek

v Ljubljani Kolodvorske ulice št 22
v hiši gospé Wessner-jeve

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izvrševanje vsakovrstnih, strogo po umetnostnih načelih izgotovljenih lesenih oltarjev v raznih slogih, kipov in svetniških soh od kamena, marmorja, gipsa ali lesa itd.

10 (29)

Priznalno pismo:

Blagorodni gospod! Altar presv. Trojice, katerega ste naredili za tukajšnje župno cerkev, je pravi umotvor ter kaže, ne samo v celoti, temveč tudi v svojih posameznih delih lepo pravilnost, solidnost in trežnost. Na opazovalca napravlja izvanredno prijeten utis in hvali svojega mojstra. Vsled tega Vam izrekam svojo popolno zadovoljnost in zahvalo ter si stejem v dolžnost, da Vas svojim sobratom kar najtopleje priporočam za podobno delo.

Z odličnim spoštovanjem Vam udani

Martin Poljak,
župnik

Ajdovec, 20. okt. 1899.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Stanje ulog 30. sep. 1900: čez 5 milij. K.

Denarni promet v devetih mesecih: čez 17 milij. K.

Ljudska posojilnica

preje Gradišče št. 1. — Sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstr. Sprejema

Hranilne vloge

vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ 0 | 0

brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsacih vložnih 100 gld. čistih 4 gld. 50 kr. na leto.

Stanje hranilnih vlog 30. septembra 1900:

5,853.620 K 97 h.

Promet v 9. mesecih od 1. jan. do 30. sep. 1900.

17,740.643 K 16 h.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so poštne hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. oktobra 1900.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik,Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec
v Št. Vidu nad Ljubljano.Francišek Birk,
stolni vikar v Ljubljani.Josip Jarc,
veleposestnik v Medvodah.

Odborniki:

Dr. Andrej Karlin,
gimnazijski profesor v LjubljaniKarol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.Matija Kolar,
župnik pri D. M. v Polji.Ivan Kregar,
načelnik okrajne bolniške blagajne
v Ljubljani.Josip Šiška, knezoškofijski kancelar,
podpredsednik.Dr. Viljem Schweitzer,
odvet. koscipijent v Ljubljani.Gregor Šlibar,
župnik na Rudniku.Dr. Aleš Ušeničnik,
stolni vikar v Ljubljani.